

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Ἐκδιδόμενη κατὰ Παρασκευὴν.)

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

Διατριβῶν ὁ στίχος λεπτά 25
Εἰδοποιήσεις καὶ ἀγγελίαι κατ' ἀποκοπὴν.

Ὁ Συντάκτης

ΚΩΝΣΤ. Κ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ . . . . . Δραχ. Ν 14.
Πληρωτέα κατ' ἐξαμηνίαν

Τὸ ἐπόμενον περὶ τῆς ἡμετέρας σταφίδος καὶ τοῦ μέλλοντος αὐτῆς ὑπόμνημα ὑπέβαλε πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς Ὀλυμπιακῆς ἐκθέσεως ὁ παρ' ἡμῶν κ. Γεωρ. Ν. Ἀναγνωστόπουλος, οὗτινος τὴν μελέτην συνιστάμεν τοῖς πᾶσι, διότι πάντες ἐξ ἴσου ἐνδιαφερόμεθα περὶ τῆς τύχης τοῦ προϊόντος ἡμῶν τούτου καὶ διότι δι' αὐτοῦ λυσιτελέστατα προτείνονται μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ μέλλοντος τῆς σταφίδος μας ὅπερ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καθίσταται προβληματικόν.

Ἡ σταφίς μας

καὶ τὰ ὑπερ αὐτῆς μέτρα.

—(—

Ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος παρατηρεῖται, ὅτι τὸ ποσὸν τῆς παραγωγῆς τῆς σταφίδος, αὐξάνει μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος. Ἐνὼ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, ἡ παραγωγὴ ἀνῆλθεν εἰς 272 ἑκατομμύρια ἐνετικῶν λιτρῶν, κατὰ τὸ τρέχον, τὸ ποσὸν αὐτῆς θέλει φθάσει 340 ἑκατομμύρια, ἂν μὴ ὑπερβῇ καὶ τὸ ὄριον τοῦτο ἢ τοὶ θά ἔχωμεν διαφορὰν ἐπὶ πλέον ἢ τὸ π. ἔτος 30 ἐπὶ τοῖς 0/0, καὶ ἂν μὴ λόγοι ἀπρόοπτοι καὶ περιστάσεις δυσμενεῖς ἐπέλθωσι, καὶ παρεμποδίσωσι τὴν τελευτήν ἡμετέραν πρὸδον, ἀποβαίνει ἀναμφίβολον, ὅτι ἐντὸς πενταετίας, ἡ παραγωγὴ τῆς σταφίδος μας θέλει κυμαίνεσθαι μεταξὺ τῶν 400 καὶ 420 ἑκατομμυρίων. Κατὰ τοὺς παρεδεδομένους ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας κανόνας, ἡ παραγωγὴ, τροφοδοτεῖται, οὕτως εἰπεῖν, ἀπὸ τὴν κατανάλωσιν, ἐφ' ὅσον δ' αὕτη παρέχει εἰς ἐκείνην τροφήν, κατὰ τοσοῦτον παράγεται, καὶ αὐξάνει, καὶ καθίσταται πολλαπλασία. Ὅταν δὲ τουναντίον ἡ κατανάλωσις, ἐλαχίστην παρέχει τὴν ἑαυτῆς ἐνδάρρυνσιν εἰς τὴν παραγωγὴν, μαραινέται αὕτη καὶ ὀπισθοδρομεῖ ἀπελπιστικῶς, ἕως οὗ κατέλθῃ εἰς τὸ σημεῖον, ὅπερ αἱ ἀπαιτήσεις τῆς κατανάλωσεως ἐπιβάλλουσιν. Ἐὰν τὰ προϊόντα τούτου τινός, εὐρίσκωσι θερμὴν δεξίωσιν ἐν τοῖς τόποις τῆς κατανάλωσεως, καὶ ἡ ἀπόκτησις αὐτῶν ἐπιδιώκεται μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος—διότι ἡ χρησιμότης των ἀνάγεται εἰς σφαῖραν ὑπερτάτης χρείας— τότε βεβαίως οἱ παραγωγεῖς, κτώμενοι θάρος ἀνάλογον, ζωογονούμενον ὑπὸ τῶν κερδῶν, ἐντείνουσι τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις, καταβάλλουσιν ὅλας τὰς δυνατάς προσπάθειάς καὶ ἀνακαλύπτουσι πόρους καὶ νέας μεθόδους καλλιέργειας, κατ' ἀκολουθίαν ἡ παραγωγὴ βελτιοῦται, τὸ ποσὸν αὐξάνει, καὶ τὸ ποῖον καθίσταται ἀσυγκρίτως καλλίτερον καὶ προσφορώτερον εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τῆς κατανάλωσεως. Κατὰ φυσικὸν λόγον ὁ μαρasmus καὶ ἡ κατάπτωσις εἰσὶν αἱ ἀμεσώταται συνέπειαι τῆς ἀδιαφορίας τῶν καταναλωτῶν καὶ τῆς ἀζητησίας τοῦ προϊόντος.

Ἡ σταφίς σήμερον, δὲν εἶναι προϊόν μόνον ποταλιτελείας. Εὐτυχῶς εἰσῆλθε πλέον καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν, ἥτις ποιεῖται χρῆσιν αὐτῆς πρὸς διύλισιν. Ἄλλ' ἡ βιομηχανία ἐκ τῆς κατεργασίας ταύτης, ἐννοεῖ εὐλόγως νὰ κερδοσκοπῇ. Ὅταν δὲ

προϊόν τι, δὲν παρέχῃ αὐτῇ κέρδη, ἱκανοποιοῦντα τοὺς κόπους τῆς καὶ τοὺς κινδύνους, εἰς οὓς ἐκτίθεται, τὸ ἐγκαταλιμπάνει, καὶ τρέπεται ἄλλας ὁδοὺς, πρὸς ἀνεύρεσιν πρώτων ὑλῶν, προσφορώτερων εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς καὶ εἰς τοὺς κερδοσκοπικοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς. Ἡ σταφίς, ἀποβαίνει χρήσιμος αὐτῇ εἰς παραγωγὴν ἐλοφρῶν οἴνων, καὶ ἐφ' ὅσον προσφέρεται αὐτῇ τοιαύτη εἰς τιμὰς μὴ ἀποκλειούσας κέρδη ἀνάλογα, ἡ βιομηχανία ἔσται δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν σταφίδα μας παράγων καταναλώσεως κυριώτατος, αἱ δὲ προμύθισαι αὐτῆς, θὰ ἀνέρχονται πάντοτε εἰς μεγάλα ποσά. Ἀνάγκη ὅμως νὰ μὴ ἐγκαταλίπη ἡμᾶς ἐν τούτῳ ἡ μετριότης καὶ ἡ ὀρθοφροσύνη. Διότι ὅταν ἡ ζήτησις τοῦ προϊόντος ἡμῶν ἀπὸ μέρους τῆς βιομηχανίας, μᾶς παρασῆρῃ εἰς ὑπολογισμοὺς ἐγωιστικοὺς, καὶ καταστῶμεν ἀπλήστως καὶ παραλόγως ἀπαιτητικοί, ὅπερ δυστυχῶς συμβαίνει ἤδη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, κινδυνεύομεν νὰ ἴδωμεν τὴν βιομηχανίαν ἀφίνουσαν ἡμᾶς νὰ χαρῶμεν τὴν σταφίδα μας, καὶ νὰ τρέχωμεν πρὸς ἀναζήτησιν νέων ἀγοραστῶν, δυναμένων ἐν βραχεί χρόνῳ διεσπῆματι, νὰ πληρώσωσι τὰ βελάντια ἡμῶν χρυσῶν, καὶ νὰ μᾶς καταστήσωσι πλουσίους. Βεβαίως ἡ βιομηχανία, δὲν θὰ θελήσῃ χάριν πλατωνικοῦ μόνον ἔρωτος, νὰ ἐξαντλή τὴν δραστηριότητα αὐτῆς καὶ νὰ διακινδυνεύῃ τὰ κεφάλαιά τῆς. Παράδειγμα τρανὸν τῶν λόγων μου τούτων, πρόκειται τὸ ἔτος 1886—1887, κατ' ὃ ἐν Γαλλίᾳ ἡ σταφίς ἠγορήθη κατὰ μέσον ὄρον πρὸς φράγκα 46 ἀνάλωσιν, δι' ἕκαστον ἑκατόλιτρον (78 ὀκάδες). Κατὰ τὴν ἐνιαύσιον ἐκείνην περίοδον, (7βριος 1886—Αὐγούστος 1887) ἡ Γαλλία, ἕνεκα τῆς μετριότητος τῶν τιμῶν, κατηνάλωσε διὰ τοὺς τρύγους καὶ διὰ τὰ ἐργαστάσια τῆς 52000 T. Ἑλληνικῶν σταφίδων, ἐνῶ κατὰ τὴν περίοδον τοῦ 1887—1888, ἠγόρασε μὲν ἐξ Ἑλλάδος 38, 000 T. κατηνάλωσεν ὅμως μόνον 33000, ἡ δὲ ἐλάττωσις αὕτη τοῦ καταναλωθέντος ποσοῦ, προῆλθεν ἐκ τῆς κατὰ τὸ 1887 ὑπερτιμήσεως εἰς 52—59 φράγκα ἀνάλωσιν. Τὸ ἀσύμφορον τῆς τιμῆς ταύτης, ἠνάγκασε τοὺς ἐργαστασίους, νὰ στρέψωσι τὰ βλέμματα αὐτῶν πρὸς ἄλλας ὕλας, ἰδίως εἰς τὰς Σμυρναϊκὰς σταφίδας, αἵτινες ἐπωλήθησαν πρὸς 50 τοῖς 0/0 εὐθηνότερον τῶν ἰδικῶν μας, ἢ νὰ περιορίσωσι τὰς ἐργασίας των, τινὲς δὲ καὶ νὰ καταπαύσωσι αὐτὰς ἐντελῶς. Ἀποβαίνει δὲ ἀνεπίδεκτον πάσης ἀμφισβήτησεως τὸ γεγονός, ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ Μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ ἐργαστασίων, διατελοῦσι κεκλεισμένα, ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου. Τὸ ψηλαρητὸν τοῦτο ἀποτέλεσμα, ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον εἰς ἡμᾶς, νὰ ὑπερβαίνωμεν ἐν ταῖς ἀπαιτήσεσιν εὐλογά τινα ὄρια, ἀπὸ δὲν πρόκειται περὶ πράγματος τόσῳ ἀπαρατήτου ἀνάγκης εἰς τὴν ἀνθρωπότητα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῆς, προνομιακῶς δωρηθέντος ἡμῖν ὑπὸ τῆς φύσεως, ὥστε νὰ ἐπιβίωμεν αὐτὸ ἐφ' οἷς ὄροις ὑπεχρέωσαν αἱ πρὸς πλουτισμὸν διαθέσεις μας! Ἐἰς τῶν ἀμεσώτερον λοιπὸν κινδύνων, τῶν ἀπειλούντων τὸ μέλλον τῆς σταφίδος παρίσταται καὶ ἡ ἀπληστία ἐν ταῖς ἀξιώσεσιν. Ὅταν ἔχωμεν τὴν ἀπαιτήσιν, ἡ κατανα-

λωσις νὰ πληρῶνῃ ἡμῖν πάντοτε μεγάλας τιμὰς, καὶ κατὰ τὰ ἔτη κατ' ἃ ἡ παραγωγὴ λ. χ. ἐλάττωται, καὶ κατὰ τὰ ἔτη, κατ' ἃ αὕτη αὐξάνει, οὕτως εἰπεῖν ἀλματικῶς, ὡς συμβαίνει κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, θὰ δημιουργήσωμεν προδήλως διὰ τὸ μέλλον τῆς σταφίδος μίαν κατάστασιν λίαν δυσάρεστον, καὶ θὰ προκαλέσωμεν παρακαίρως μίαν κρίσιν, εἰς τὰ πρόθυρα τῆς ὁποίας εὐρισκόμεθα ἤδη.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς μετριότητος ταύτης ἐν ταῖς τιμαῖς, ἢν συμβουλεύω, ἐπιβάλλεται ἡμῖν νὰ μὴ θέσωμεν ἐν ἡσσοῖ μοῖρα τὸ κεφάλαιον τῆς βελτιώσεως τῆς ποιότητος, ὅπερ σπουδαίως πρέπει νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν ἡμῶν. Μέχρι τοῦδε, ἡ ποιότης τοῦ προϊόντος παρημελήθη εἰς βαθμὸν λίαν ἀξιοκατάκριτον, καὶ ἐθεωρήθη θέμα ἐκ τῶν ἐπουσιωδεστάτων. Οἱ κτηματῖαι, ἰδίως οἱ ἐν Μεσσηνίᾳ ἐνθα ἡ σταφίς ὠριμάζει λίαν πρόωμος, ἐπισπεύδουσι καὶ ἐκβιάζουσι τὸν τε τρυγητὸν καὶ τὴν ἀποξήρανσιν, μετὰ συνειδήσεως λίαν ἐλαφράς, ἕνεκα τῆς ἐπαράτου ἰδέας τῶν πριμαρολίων αὐτῶν δὲ παράγεται ἐλεεινοτάτη ποιότης, ἄσφως καὶ ἀτελῶς ἀποξηραμένη, ἥκιστα εὐρίσκουσα ἐκτιμητὰς, συντελοῦσα δὲ ἱκανῶς εἰς τὴν κατάπτωσιν τῆς ὑπολήψεως τοῦ προϊόντος, ἢν πρωτίστως ἔδει νὰ θεραπεύσωσι, ἥτε τάξις τῶν παραγωγῶν καὶ ἡ τῶν ἐμπορευομένων. Διότι ἡ ὑπόληψις, θέλει συντελέσει τὰ μάλιστα, εἰς τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἐπικράτησιν τῆς ἡμετέρας σταφίδος, ἥτις ἐκ φύσεως πλεῖστα κέκτηται πρὸς τοῦτο στοιχεῖα ἐπιζήλια. Δυστυχῶς, ἕως σήμερον, ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, αἱ συμβουλαὶ πάντων τῶν ὀρθοφροσούντων, περιφρονήθησαν εἰς βαθμὸν καταπλήσσοντα καὶ μονονουχί ἐθεωρήθησαν φλυαρίαι τῶν τριόδων. Ἡ βελτιώσις τῆς ποιότητος, ἤθελεν ἀναπτύξει τὴν κερδοσκοπίαν, δυναμένην νὰ εὐρίσκῃ πάντοτε νέας διεξόδους κατανάλωσεως, ἐφ' ὅσον σήμερον ἀποσύρεται ἡ ἐνεργεῖ μετὰ πολλῶν προφυλάξεων, ἀπὸ δὲν ἔχει ὑγιᾶς ἐμπόρευμα, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἐμπιστευθῇ τὸ κεφάλαιον καὶ τὴν δρᾶσιν τῆς. Οἱ κ.κ. κτηματῖαι καὶ οἱ ἥκιστα προσέχοντες τὸν νοῦν ἐν τούτῳ κ.κ. ἐμποροὶ, ἐξακολουθοῦσι παρέχοντες, ἐν πρωτοτατοῖς μάλιστα, σταφίδας ἀθλιας ποιότητος καὶ ὑγροτάτην, ἡ ὅσις τῆς ὁποίας διατίθησιν λίαν δυσμενεῶς εἰς τὸ προϊόν ἡμῶν καὶ τὸν συμπαθέστερον καλοθελητὴν μας. Ἐνεκα τούτου, θεωρῶ ἀναγκαίαν τὴν ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ παρέμβασιν τοῦ Κράτους, ὅπως διὰ μέτρων ὑπὸ τούτου λαμβανόμενων, κατορθωθῇ ἐκεῖνο, ὅπερ μάτην ἀφέθη εἰς τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν τῶν παραγωγῶν, ἐν τῷ συμφέροντι αὐτῶν τῶν ἰδίων. Τοῦτο δὲ, νομίζω, δύναται εὐχερῶς πᾶν νὰ ἐπιτευχθῇ, ἀπαγορευομένης αὐστηρῶς τῆς ἐξαγωγῆς σταφίδων διὰ τὸ ἐξωτερικὸν πρὸ τῆς 15 Αὐγούστου, ἢ ὑποχρεομένων τῶν ποιούμενων ἐξαγωγῆν ἀπὸ 15 Ἰουλίου μέχρι 15 Αὐγούστου, νὰ τελῶσιν ἐξαγωγικὸν δασμὸν δραχ. 400 ἐκάστην χιλιάδα. Διὰ τοῦ πρόπου τούτου, τοῦ ὀλίγου τι ἀληθῶς ἀνελευθέρου, ἀλλὰ πάντως χρησίμου εἰς τὰ συμφέροντά μας, θέλουσι συνετισθῇ αἱ κακομαθημένοι, καὶ θὰ ταῖς τέρμα εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀνακατασκευῆς, ὅπερ καθίσταται ὁ βαρύνων ὄμιλος τῆς ποιότητος τῆς

σταφίδος μας. Το μέτρον τούτο έχαρακτήρισα ως ανελεύθερον, διότι όντως ή επέμβασις της πολιτείας εις τὰ άφορώντα την ιδιωτικήν φιλοπολίαν, αντίβαίνει προς τὰς σήμεραν έπισημοτάτας άρχάς του έλευθέρου διαγωνισμού, όστις άνεγνωρίσθη, ως ό υπέρτατος όρος της άναπτυξέως των μεταξυ των άτόμων και των κοινωνιών συναλλαγών. Γι' άρχουσιν όμως περιστάσεις, καθ' ός ή επέμβασις της πολιτείας, επιβάλλεται, ως έπιδρώσα λίαν τελεσφόρος επί των ιδιωτικών συμφερόντων, άγαθώς δέ και σκοπίμως διευθυνομένη, καθοδηγεί τας ήμετέρας δυνάμεις προς κρίσιονα παραγωγήν και κρατώνει αυτάς. Τοιαύτη επέμβασις της πολιτείας, τοιαύτη κυβερνητική ένεργεια προασπίζουσα τὰ ιδιωτικά συμφέροντα, άναρπάζεται προδήλως λυσιτελής και άναγκαιοσάτη, πάντες δέ οι οικονομολόγοι, άναγνωρίζουσι την εις περιπτώσεις έξαιρετικής άνάγκης κανονιστικών ή άπαγορευτικών διατάξεων, όσάκις πρόκειται περί σπουδαίου κοινωνικού συμφέροντος, παραβλαπτομένου και κινδυνεύοντος εκ της όλιγορίας, ή μάλλον εϊπέιν, εκ της άπληστίας των ιδιωτών. Ποίον δέ δι' ήμάς συμφέρει σπουδαιότερον, ή ή βελτίωσις της ποιότητος του πολυτίμου και μόνου προϊόντος μας ή ή διατήρησις αυτού και της έξόχου θέσεώς του εν ταις ζέναϊς άγοραϊς, και ή εκ τούτου έπέκτασις της θεμιτής και έπωφελοδς κερδοσκοπίας και καταναλώσεως αυτου;

Τό μέγα τούτο κοινωνικόν συμφέρον, φρονών, ότι ή δυνατό άσφαλώς να κατορθωθή, εάν ή Κυβέρνησις έχωρει θαρρούντως εις τό άνωτέρω εκτιθέμενον μέτρον.

Και υπό έτέραν δέ έποψιν, άν έξετασθή, τό μέτρον τούτο της παρεμποδίσεως των φορτώσεων μέχρις ώριμότητος τινος έποχής, θα εύρεθή ώφέλιμος έπιδρών επί της έμπορίας του είδους. Ός γίνεται ήδη θεσπισμένως παρ' ήμιν αι φορτώσεις, εκαστος έμπορος σπεύδει να προμηθευθή σταφίδα, άδρότατα πληρώνων αυτήν, να άποστείλη πριμαρόλιον, εκ τούτου δέ προέρχονται αι πρώται μεγάλαί τιμαί, όστινες τισάκις εύρέθησαν όλως άσυμβίβαστοι προς την ποσότητα της παραγωγής και προς την ποιότητα του καρπού των πρώτων φορτώσεων. Διά της επί τινα όθεν χρόνον παρεμποδίσεως των φορτώσεων, τό έμπόριον ήθελεν εύχέρως δυνηθή να βούρη κατά πιθανήν προσέγγισιν τό ποσόν της όλης παραγωγής του έτους, διότι μέχρι της 15 Αυγούστου τὰ 4/5 της παραγωγής έχον έξασφαλισθεί, και έντευθεν έρμώμενον να κανονίση λογικάς τιμάς, να μη έχωμεν τας τόσοں άποτόμους και μεγάλας διακυμάνσεις τιμών, αιτινες και την σταφίδα μας έξευτελιζουσι και τοίς έμπορευομένοις φοβερὰς ζημίας δύνανται να έπιφέρουσιν. Συνήθως αι άγοραί της καταναλώσεως αντίτασσουσι πλήρη άζητησίαν, όταν ένταύθα έπικρατώσιν ύψηλαί τιμαί, ούτω δέ έξαναγκάζονται τινες, οι διά τραβηγμάτων εκτεθειμένοι άποσταλείς, να έλαττώσι τας απαιτήσεις των, όπως διά της πωλήσεως του έμπορεύματος έξοικονομήσωσι τας άνάγκας των. Τό τοιούτον ίσως δέν θα έλάμβανε χώραν, άν έλιπε μόν ό έν πλήρει πρότερον γνώσει του ποσού της παραγωγής κανονισμός των τιμών. Η έμπορία της σταφίδος τότε θα έρρυθμιζέτο κάλλιστα, ή δέ άποζηράναι; του προϊόντος, ήτις θεσπίσας θα έγίνετο πλήρης, άμα έλιπεν εκ του μέσου ή σπουδή διά την φόρτωσιν των πριμαρόλιων, θα παρείχε τοίς κατόχοις τό θάρρος να φυλάξωσι έν ύπομονή τόν καρπόν των με την προσδοκίαν έπωφελεστερών τιμών, άφού ούδέις ήθελεν ύπάρχει φόβος να χειροτερεύση κατά τι ή ποιότης του.

Δυστυχώς τὰ του μέλλοντος της σταφίδος μας, άφείθησαν εις την τύχην των. Και κατά των άγώνων της κερδοσκοπίας προς εύρυτέραν καταναλώσιν αυτης έν τω έξωτερικω, ούδεμίαν πρωτοβουλίαν λαμβάνεται περί λήψεως μέτρων, συντελούντων, όπως έξασφαλισθή ή καταναλώσις όλοκλήρου της όσην μέραι αύξανούσης παραγωγής. Και πολιτευταί και

κεκμημένοι Σύλλογοι, ούδεμίαν έλαβον μέγαν τούδε τελεσφόρον φροντίδα περί άποσοθήσεως της κρίσεως, προς ήν ή σταφίς μοιραίως άγεται. Ένω περί ζωτικωτάτων συμφερόντων του Έθνους πρόκειται, δέν είδομεν μέχρι τούδε, ούτε τας κυβερνήσεις συμβουλευομένους τοίς οϊδόταις περί των δεινών γενέσθαι, ούτε τοίς σταφιδοκτήμασας, συνναισθανομένους τό κρίσιμον της θέσεως αυτών και έπιζητούντας την σύστασιν σωματείων, προς προστασίαν της σταφίδος. Πρό έτών ύπέδειξα την άνάγκην της συστάσεως τοιούτων σωματείων, είδικώς δέ έχόντων υπό την διάθεσιν των χρήματα προς άποτελεσματικήν έργασίαν ύπερ του προϊόντος μας. Και ήδη δέ κρίνω επάναγκας να ύψώσω και αυτίς την φωνήν μου, περί της έπιτακτικής άνάγκης της συστάσεως παρ' ήμιν Ταμείου άμύνης των σταφιδοκτημόνων, εκ των εισοδημάτων και των πόρων του όποιου, άποτελουμένου, καθά άλλοτε είπον, διά της έπιβολής προσθέτου τινός φόρου εις την σταφίδα, να έξαπλωθή μόν ή κατανάλωσις και να είσαχθή εις τὰ μέρη, παρ' οις τανυν διατελεί άγνωστος, να βελτιωθή δέ ή παραγωγή, διά της έξευρέσεως νέων μεθόδων καλλιέργειας, και της έφαρμογής εις ταύτην νεωτερισμών ώφελιμάτων, και περιπλέον να προληφθώσι πάμπολοι, κίνδυνοι, άπειλούντες πολυτρόπως τό προϊόν της σταφίδος, οι οι έν παραδειγματι είσιν, οι όλέθριοι κίνδυνοι της φυλλοξήρας, της αξήσεως των δασμών εν Γαλλία και της κρίσεως, ένεκα της υπερβαλλούσης παραγωγής. Τό ταμειον της άμύνης, τό όποιον άποτελεί τό όνειροπόλημά μου, θέλει συσταθή διά προσθέτου φορολογίας—καθά πρό στίχων άνέφερα—μιάς δραχμής έφ' εκάστης χιλιάδος σταφίδος, ής ή είσπραξις, θέλει ενεργείσθαι έν τοίς τελωνείοις, τὰ δέ είσπραττόμενα θα κατατίθενται εις την έθνικήν Τράπεζαν επί τόκω. Τοιούτο-τρόπως θα έχωμεν 350000 δρ. ετησίως, αιτινες θ' άποβαίνωσι χρησιμώτατοι, προκειμένου να καταπολεμηθή τι εκ των κακών, τὰ όποια ένδέχεται να ένοκώψωσιν εις τό προϊόν μας. Έν άνάγκη δύναται να έξυπηρετηθή διά του έτησίου τούτου εισοδήματος, και μέγα δάνειον, προωρισμένον εις έργα μεγάλα και γενναία, διά την καθόλου κατάστασιν της ήμετέρας γεωργίας, ήτις, ένεγε τω παρόντι, ήκιστα διατελεί εύάρεστος. Διά των χρηματικών τούτων πόρων, θα ύπάρχωσι πάντοτε πρόχειρα μέσα, ως και άνωτέρω είπον, προς καταπολέμησιν της φυλλοξήρας, είποτε αυτη, ό μη γένοιτο, ήθελε προσβάλει ήμάς. Έν Γαλλία ύπάρχουσι πρό πολλού ιδρυμένα τὰ φυλλοξηρικά ταμεία, τὰ όποια πολύτιμους προσήκοντες ύπηρεσίας έν τη ώρα του έσχάτου κινδύνου. Κατά τόν αυτόν τρόπον και επί τω αυτώ σκοπώ ιδρύθησαν έν Σμύρνη παρόμοια ταμεία άμύνης, χάριν των όποιων έπεβλήθη πρόσθετος φορολογία εις τας σταφίδας της άνατολής, έν γρόσιον δι' εκαστον στατήρα. Η χρησιμότης του ταμείου Σμύρνης κατεδείχθη έσχάτως, ότε έθεβαιώθη εκείσε ή εκ της φυλλοξήρας προσβολή ικανής εκτάσεως άμπελώνων' άνευ χρονωτικής ή διαχειριζομένη τὰ ταμεία έπιτροπή άπεζημίωσε τοίς ιδιοκτήτας των προσβεβλημένων άμπελώνων, έπίσης δέ και τοίς ιδιοκτήτας των περι τοίς φυλλοξηριώντας άμπελώνας μεγάλων εκτάσεων γης, και προσέθη εις την εκρίζωσιν των κλημάτων, καταστήσασα τόν τόπον εκείνον γυμνόν και χέρσον. Μετά τούτο κατεκάλυψε τόν χώρον δι' άσέεστος, ήτις επί τριετίαν θα μένη έν αυτώ. Διά των μέτρων τούτων, φαίνεται ότι τό κακόν κατεπνίγη έν τη γενέσει του, χάρις εις τό ταχύ και άποτελεσματικόν της ενεργείας, άφειλόμενον πρό πάντων εις τό πρόχειρον των μέσων.

(άκολουθεί)

Κακούργιοδικείον.

Την παρελθούσαν Δευτέραν ένώπιον του ένταύθα

Κακούργιοδικείου εκλήθησαν να δώσωσι λόγον της γνωστάς έκείνα άστυνομικά όργανα άτινα κατά τόν παρελθόντα Νοέμβριον, πρό ενός δηλ. άκριβώς έτους, είχαν διαπράξει την κατά του Έθν. Π. σπείργκου έπίθεσιν μεθ' όλων αυτης των έπισκεδίων, τὰ όποια τότε θαθώς συνεκίνησαν την ήμετέραν κοινωνίαν, και όν ή άνάμνησις βαθέως είναι έτι έγκεχαραγμένη εις την μνήμη της. Διά την έπίθεσιν εκείνην την βάρβαρον, δι' της ήπειλήθη ή ζωή φιλοσύχων πολιτών, κατέστη άνίκανος άτυχής οικογενειάρχης και άπόλεσε την προς την δημοσίαν ασφάλειαν πίστιν ή φιλόνομος παρ' ήμιν τάξις, κατηγορούντο, ως γνωστόν, οι άστυνομικοί κλητήρες Τάκης Μπράμης, Γ. Μπαρδούτσος, Δ. Άποστολόπουλος και Θ. Γκέτσιος.

Η δίκη αυτη και διά τοίς άνωτέρω λόγους και διότι συνεδέετο στενως προς τας άθλιότητας του διεπόντος ήμάς δημοτικού συστήματος, ως εκ της ιδιότητος των δραστών και των στενωών σχέσεων αυτών προς ισχυρόν τοπικόν κόμμα και διότι περί αυτης έγίνετο λόγος επ' έσχάτων έν τη Βουλή, ζωπρόν εκίνησε τό ένδιαφέρον του ένταύθα κοινου, όπερ ένόμιζεν ότι ή επ' αυτης συζήτησις ήθελεν είσθαι θεελλώδης' διά τοίς ιδίους δέ λόγους προς στιγμήν έπιστεύθη ότι οι υπό δίκην ήθελον διαφύγει την τιμωρίαν και ότι ούτω νέον επέκειτο τη κοινωνία ήμιν σκάνδαλον. Άμφότεροι όμως οι κίνδυνοι ούτοι εύτυχώς άποσοθήθησαν' και ή μόν συζήτησις χάρις εις την άμεροληψίαν και την αυστηράν και νοήμονα διεύθυνσιν του Πρόεδρου κυρίου Π. Θανοπούλου Έφρέτου, διεζήχθη μετά σοβαρότητος και τάξεως, περιορισθείσα έντός των όρίων της ένοχής των κατηγορουμένων και του βαθμού της κακότητος της πράξεως των' ούτω δέ τό δικαστικόν έδαφος δέν έγέγετο παλαιστρα πολιτικών παθών και άπήχησις κομματικών άντεγκλήσεων' ή δέ ύπόνοια περί άτιμωρησίας των υπό δίκην έσκεδάσθη άμέσως και άμα τη συγκροτήσει του δικαστηρίου των ένόρκων, έν ή ή είσαγγελεύς των Έφρετών κ. Δ. Μπούφης έπεδείξατο άκραν άκεραιότητα και πολλήν έμπειρίαν προς έξασφάλισιν της δικαιοσύνης. Τό δικαστήριον των ένόρκων, τη έπιστάσια του κ. Είσαγγελέως των Έφρετών, συνεκροτήθη καθ' όλοκλήριαν εκ πολιτών έντίμων, άμεροληπτών και νοημόνων και παρείχε πάσαν πίστιν περί άμέμπτου άπονομής της δικαιοσύνης, ήν εκύρωσεν και διά της έτιμωρίας του, τυχούσης γενικής άποδοχής και έπιδοκιμάσεως.

Τι προέκυψεν, όσον άφορά τὰ πραγματικά περιστατικά, εκ της συζήτησεως της άνω ύποθέσεως δέν θα εκθέσωμεν ήμεις ένταύθα, διότι τας περιστάσεις της πράξεως εκείνης άνεγράψαμεν έν λεπτομερεία καθ' όν χρόνον έλαβεν χώραν αυτη' άλλως είσι κοινώς γνωσταί, τὰ δ' άποτελέσματα αυτης ύφίστανται άκόμη έν όλη αυτών τη δεινότητι, ούτε νέον τι προέκυψεν εκ της ένωπιον του δικαστηρίου συζήτησεως.

Έκείνο όμως όπερ και εκ της συζήτησεως προέκυψε και όπερ πρέπει να επαναλαμβάνητε πάντοτε είναι ότι τό έγκλημα αυτό είναι άμεσος συνέπεια της παρ' ήμιν δημοτικής κακοδιοικήσεως και οίκρον άποτέλεσμα της εκφασίσεως του ήμετέρου δημοτικού συστήματος, όπερ από τινος πολλήν παρέχει έργασίαν εις όλους τοίς βαθμούς της ποινικής δικαιοδοσίας. Η κατά του καφφενίου και του προσώπου του Πισπείργκου έπίθεσις, έγέγετο υπό άστυνομικών όργάνων, άφ' ενός προς κορρεσμόν πάθους κομματικού, άφ' έτέρου δέ προς πορισμόν άθεμίτων όφελιμάτων εις φίλους του ισχύοντος κόμματος και της δημοτικής άρχής. Ο Πισπείργκος δέν ήτο εκ των φίλων της δημοτικής άρχής, έννομίζετο δέ ότι διετήρει χαρτοπαικτεϊόν' τὰ δύο ταύτα ήρκεσαν τά μελετηθή ή καταστrophή αυτου και ή του καφφενίου του και έπιδικωθή μετ' έπιμονής και πείσεματος. Έπιδεικτικώς τὰ άστυνομικά όργανα έπέβλεπον τό καφφενιον Πισπείργκου διά τό χαρτοπαιγνιον, και ταύτα ούχ

πρός επέλευσιν αστυνομικῆς διατάξεως, ἄλλ' ἐν ἀνομιᾷ ἄλλοι χαρτοπαικτεῖς ἐνοούμενα ὑπὸ τῆς δημοτικῆς ἀστυνομικῆς καὶ τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων, ἄτινα εἶχον μέρος εἰς τὰ κέρδη τῶν. Αὕτη ἦτο ἡ ἀφορμὴ τῆς ἐπιθέσεως καὶ ἐξ αὐτῆς ἔβησαν ὅλα τὰ ἀλγυινὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς.

Μεθ' ὅλα ταῦτα δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι ἀνωτέρω εἶπομεν ὅτι δηλονότι καὶ τὸ ἔγκλημα τοῦτο εἶναι ἄμεσος συνέπεια τῆς παρ' ἡμῶν κακοδιοικήσεως καὶ οὐκ ἀποτέλεσμα τῆς ἀναρμοχίας τοῦ ἡμετέρου δημοτικοῦ συστήματος. Ἐν μόνον εἶχε τὸ παρήγορον ἡ δίκαια αὕτη, ὅτι ἐπέβηκε τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ δικαιοσύνη τῆς πατρίδος ἡμῶν λειτουργήσει προσκόντως καὶ διὰ τῶν τακτικῶν δικαστῶν καὶ διὰ τῶν ὀρκιστῶν, ὁ παλληκαρισμὸς εἰς ὃν ἐπέβηκεν τόσα ἔγκληματα θέλει ἐκλείψει καὶ ἡ ἰδέα τῆς προστασίας τῶν ἰσχυρῶν δὲν θέλει ἐνισχύσει πλέον εἰς τὸ ἔγκλημα τὰς εἰς αὐτὸ εὐεπιφύρουσας φύσεις.

Ἐἰς τὴν προκειμένην περίστασιν τὸ ἔκ παλλήκαρισμὸς καὶ τῆς ἰδέας τῆς ἀτιμωρησίας προκύβαν ἔγκλημα ἐπατάχθη αὐστέρως, γενήσεται δὲ ἴσως ἡ τιμωρία αὐτοῦ διδακτικὸν μάθημα εἰς τοὺς ὁμοίους τῶν κατηγορουμένων. Ὑπὸ ταῦτα τὴν ἔποψιν καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἀπολύτου δικαιοσύνης ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων τῆς συνεδριάσεως τῆς παρελθούσης Δευτέρας ἐπεκροτήθη γενικῶς καὶ ἰσχυρώθη ἡ δίκαια τῶν κατακραντῶν αὐτῆν, ὡς καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, ἡ νικητὴ μὲν τὴν αὐστηρότητα τῆς ἐκρίθη δικαιοσύνης, ἀνάλογος πρὸς τὰς περιστάσεις τοῦ ἐγκλήματος καὶ ἱκανοποιητικὴ τῆς κοινῆς συνειδήσεως τοῦ τόπου. Ἐκ τῶν κατηγορουμένων καταδικάσθη ὁ κ. Τάκης Μπαρμάνης εἰς δέκα ἐτῶν ἐργασίαν, οἱ δὲ ἀποστολόπουλος καὶ Μπαρδουτσὸς εἰς ἐπτά ἐτῶν ἑργασίαν καὶ ὁ Θ. Γκέτσος τέλους εἰς ἕξι μὲνων φυλάκισιν, ἐγένετο δὲ δεκτὴ καὶ ἡ πολιτικὴ ἀγωγή τοῦ παθόντος διὰ δραχ. 8 χιλιάδας.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ κ. Δήμαρχος ἡμῶν ἐπέβηκε πρὸς τὸ παρ' αὐτῷ δημοτικὸν Συμβούλιον τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ προσεχοῦς ἔτους ἐπίκειται δὲ ἡ συζήτησις αὐτοῦ καὶ ἡ ἐπιψηφίσις ἐν τῷ Συμβουλίῳ. Πρὸ τούτου ὁμῶς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐπέβηκε τὸν παρὰ τοῦ δημάρχου καταρτισθέντα προϋπολογισμὸν εἰς ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συνεσταμένου ἐκ τῶν κ. κ. Ἰωάν. Τσερτίδου, Ἰωάν. Δασκαλοπούλου καὶ Π. Πολυχρονοπούλου, νὰ αὐτὴ μελετήσῃ αὐτὸν καὶ ὑποβάλλῃ πρὸς ὁλόκληρον τὸ σῶμα τὴν μελέτην του ἐν περιστατικῶν ἐπιθέσει. Τοῦτο ἐπραξεν ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ συμβουλίου καὶ ἐπέβηκεν ἤδη πρὸς τὸ σῶμα τὴν ἐκθεσὶν τῆς, ἧτις τυπωθεῖσα καὶ διανεμηθεῖσα εἴρεται ἤδη εἰς χεῖρας πολλῶν. Ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς καταρτισθεῖσα τὴν εἰσηγήσει τοῦ μέλους αὐτῆς κ. Ἰω. Τσερτίδου, δὲν εἶναι ἐκθεσις τυπικὴ, ὡς συνήθως, ἀλλ' ἐξελέγχει τὸν προϋπολογισμὸν καθ' ὅσα αὐτοῦ τὰ μέρη καὶ ἀπάσας αὐτοῦ τὰς ἀναφορὰς, τὰ δὲ περιστατικὰ αὐτοῦ εἰς ἐπιθετικὰ ἐπὶ ἀσφαλῶν δεδομένων. Ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐξελέγχει τὴν ἀταξίαν περὶ τὴν δημοτικὴν διαχείρισιν, προτείνει μέτρα εἰς ἐξασφάλισιν τῶν δημοτικῶν πόρων, συνιστᾷ οἰκονομικὰς ἐπιβαλλομένας ἐκ τῆς οὐκ ἐκτικῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ δήμου καὶ ὑποδεικνύει τὰ μέτρα δι' ὧν νὰ γίνῃ δυνατὴ, οὐχὶ βεβαίως ἡ ἀνέναντι τῶν οἰκονομικῶν τοῦ δήμου, ὅπου εἶναι ἔργον ἀδύνατον ὑπὸ τῷ ὑπάρχοντι δημοτικῶν ἀύστημα, ἀλλὰ τοὐλάχιστον τὴν διάσωση αὐτοῦ ἐξ ἀναπορεύτου οἰκονομικοῦ ναυαγίου. Ἐσμὲν βέβαιον ὅτι τὸ δημοτ. συμβούλιον ἐκτιμῶν κατ' ἀφίαν τὰς ὑποδείξεις καὶ συστάσεις τῆς ἐπιτροπῆς προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, θέλει λάβει αὐτὰς ὑπὸ ὄψιν καὶ ἐν τῇ συζητήσει καὶ ἐπιψηφίσει τοῦ

προϋπολογισμοῦ, δὲν θὰ ὑποπέσῃ εἰς τὰ λάθη καὶ παραπτώματα εἰς ἃ ἄλλα προηγουμένα συμβούλια ὑπέπεσαν. Σοβαρὰ ἐπιβάλλονται ἐπὶ τοῦ προκειμένου καθήκοντα τοῖς ἡμετέροις δημοτικοῖς συμβούλοις: ὀφείλουσι νὰ θέσωσι κατὰ μέρος ἐν τῇ συνειδήσει αὐτῶν εἴτε προσωπικῆς συμπαθείας καὶ σχέσεως, εἴτε συμφέροντα φίλων καὶ οικείων, εἴτε πεπαλαιωμένας κακὰς ἔξεις καὶ νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐπιψηφίσειν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐμφορούμενοι μόνον ὑπὸ τῆς ἰδέας τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς προθέσεως νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸν τόπον ἐκ τοῦ οἰκονομικοῦ ναυαγίου. Οἱ κ. κ. σύμβουλοι δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωσι ὅτι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐδράζονται ὅλα τὰ κακὰ τοῦ δημοτικοῦ συστήματος καὶ ὅτι μόνον διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται ταῦτα νὰ ἐκλείψωσι. Τοῦτο ἀρκεῖ εἰς τὴν νοημοσύνην καὶ τιμιότητα τῶν πλειοτέρων μελῶν τοῦ συμβουλίου, περὶ τῶν ὁποίων τὸ κοινὸν ἀναμένει νὰ κρίνῃ ἐκ τοῦ σπουδαιοτέρου ἔργου τῶν, ὅπου ἐστὶν ὁ προϋπολογισμὸς.

Σήμερον συνέχεται ὁ Ἐμπορικὸς σύλλογος Πατρῶν ἁΐβρμης, ὅπως σκεφθῆ περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς σταφίδος ὅπου διὰ πολλὰς αἰτίας ἀποβαίνει ἡσυχία προβλεπόμενον καὶ ἐξῆρση τὰ προσφορὰτερα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτοῦ. Τὸ ζήτημα εἶναι ἀξίον τῆς μερίμενης τοῦ παρ' ἡμῖν συλλόγου ἁΐβρμης, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι ἡ μέριμνα αὕτη δὲν θ' ἀποβῇ εἰς μάτην.

Ἡ ἀστυνομικὴ ἐνέργεια παρ' ἡμῖν διατελεῖ χαλαρωμένη· λέγεται ὅτι ἠσήμερᾳ καθίσταται δυσχερεστέρα ἡ συνενόησις δημάρχου καὶ ἀστυνόμου καὶ ἐπιτελοῦνται πολλὰ ὑπάρχουσιν ἤδη διαφανταὶ καὶ δυσχερεῖαι, αἵτινες ἀποβαίνουν εἰς βλάβην τῆς δημοτικῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει.

Ἡ δημοτικὴ κατάστασις παρ' ἡμῖν εἶναι ἐπιτελοῦσα καὶ ἀτάξια, τὰ δ' αἰτία τῆς δεινώσεως ταύτης εἰσι γνωστά ἐνταῦθα τοῖς πᾶσι. Τὸ κοινὸν ἀρχίζει νὰ ἀνυπομονῇ διὰ τὴν ἀπραξίαν τοῦ κ. Νομάρχου ἐκ τῆς παρεμβάσεως τοῦ ὁποίου πολλὰ προσδοκᾷ.

Οἱ κάτοικοι τῆς ἀνω πόλεως καὶ ἰδίως οἱ κατὰ τὴν ὁδὸν Ἐκκαλοδύτων ἰδιοκίηται παραπονούνται εὐλόγως, ὅτι ἐλλείψιν ἀπ' αὐτοὺς ἐσχάτως τὸ πόσιμον ὕδωρ, διότι διελκεί τις παρὰ τὸ «Πτωχοκομῆιον», ἀναστέλλουσα τὴν πρὸς τὰ κάτω ροὴν τοῦ ὕδατος καὶ συντελοῦσα εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν σωτῆρων τῆς ἀνω πόλεως ἡνωχθη. Τοῦτο δέον νὰ ἐξετασθῇ καὶ ἐπανορθωθῇ.

τοῦ μέρου ὅπου διαδραματίζεται ἕκαστος, συμβάλλουσιν εἰς τὴν δρασίν τῆς κοινωνικῆς κινήσεως καὶ συντελοῦσιν εἰς τὴν λύσιν τῶν ζητημάτων ἀπαντες ἐκπληροῦσιν ἕνα προορισμὸν καὶ τὸν προορισμὸν τοῦτου ὁ ἄφ' ἡμῶν μεταστάς ἐξεπλήρωσεν ἀναλόγως τῶν μέσων καὶ τῶν περιστάσεων εἰς ἃς διετέλει. Ὁ ζῆλος ὅφ' οὗ ἐμφορεῖτο ἐν τῇ ἐξασκίσει τοῦ ἔργου του, ὅπου ἦτο ἀνώτερον τῶν δυνάμεών του καὶ ἡ ἀκρα πενία ἐν ἧ ἐτελεύτησεν ἐξελείφουσιν ἐκ τῆς μνήμης τῶν συμπολιτῶν του τὰς ἐλλείψεις του καὶ ἐξεγείρουσι τὴν συμπάθειαν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς ἀπορφανευθείσης οἰκογενείας του. Τὴν συμπάθειαν ταύτην ἐπέδειξαντο οἱ συμπολιτῆται ἡμῶν καὶ ἰδίᾳ ἡ ἐμπορικὴ τάξις, πυκνὴ ἀκολούθησασα τὴν κηδείαν τοῦ γενομένου σήμερον.

Ὁ ἀγαπητὸς συμπολίτης ἡμῶν Σταύρος Κ. Παπαῖς, δούς τὰς νενομισμένας ἐξετάσεις ἐνώπιον τῆς Ἰατρικῆς σχολῆς ἀνηγορεύθη, διδάκτωρ, λαβὼν τὸν ἐπίζηλον βαθμὸν λίσαν καλῶς, μετ' ἐπαίνων ἔφ' ᾧ συγχαιρῶντες οἱ φίλοι του εὐχόμεθα τὰ βέλτιστα καὶ εἰς τὸ πρακτικὸν στάδιον.

Ὁ ἱεροκλήζ κ. Ἡλίας Βλαχόπουλος οὐκ ἀλλοίως τὴν προσεχὴ Κυριακὴν ἐν τῷ ἐνταῦθα ἱερῷ ναῷ τῆς Παντανάσεως.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ τοῦ 1889 ὑπὸ Κ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ

Ὑπὸ τὸν μετρίφορον τίτλον τοῦ Ἡμερολογίου ὁ κ. Κ. Φ. Σκόκος ἐξέδοτο περὶ σπουδαῖον βιβλίον ὅπου διὰ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ εἶναι ἀξιοσώστατον, διὰ δὲ τὴν φιλοκαλίαν τῆς ἐκτυπώσεως καὶ τὴν ἐξωτερικὴν κομψότητα δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀρίστον κόσμημα βιβλιοθήκης ἢ τραπέζης. Αἱ ἀριστοὶ τῶν παρ' ἡμῖν λογογράφων κατέβησαν τὴν εἰσφορὰν των, οὕτω δὲ τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Σκόκου ἀπέβη ταμῖον ποικίλων καὶ τερπνῶν γνώσεων ἐν αἷς δύναται νὰ ἐντροφήσῃ πᾶσαι αἱ ἡλικίαι καὶ πολλὰ ἐξ αὐτοῦ νὰ ἀντλήσωσιν ὅλα αἱ τάξεις.

Τὸ ἀρίστον τοῦτο ἔργον φέτος ὑπὴρξεν ἀντάξιον τῶν προσδοκιῶν τοῦ φιλομούσου δημοσίου, ὅπου γνωρίζει νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν φιλοκαλίαν τοῦ κ. Σκόκου, καὶ τοῦ σκοποῦ εἰς ὃν ἀποβλέπει ἡ ἐκδοσις αὐτοῦ, συγκεντρώσαν πάντας σχεδὸν τοὺς διακεκριμένους καλὰ μῶν τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων λογοτεχνῶν, προικισθὲν οὕτω διὰ μοναδικῆς πνευματικῆς καὶ τυπογραφικῆς φιλοκαλίας.

Τὸ Ἡμερολόγιον τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ 400 περιεκτικωτάτων σελίδων, καὶ περιέχει περὶ τὰ 90 θέματα ποικίλης φύσεως, ἐκλογῆς καὶ ὀρέξεως, ἐκπεπονημένα ἀπὸ 60 συνεργατῶν, πάντων σχεδὸν τῶν ἐν Ἑλλάδι περιφανῶν λογογράφων, ὧν καταχωρίζονται καὶ αἱ προσωπογραφίαι κατὰ πρωτότυπον καινοτομίαν, χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀναγναστών.

Τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Κ. Σκόκου εὐρίσκειται ἐν Πάτραις εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τοῦ κ. Μέγαρη καὶ πωλεῖται χρυσόδετον μὲν ἀντὶ δραχ. 4, χαρτόδετον δὲ ἀντὶ δρ. 3.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

Ἐδιδόμενον τῇ συμπράξει διαφόρων λογίων, ἐπιμελεῖται Ν. Γ. Πολίτου, μετὰ πολυαριθμῶν εἰκότων, σχημάτων καὶ πινάκων. Σπουδαιοτάτου ἔργου τὴν ἐκδοσὶν ἀναγγέλλουσιν οἱ ἐν Ἀθήναις ἐκδόται κ. κ. Μπαρτ καὶ Χίρστ, τὴν ἐκδοσὶν δηλονότι, «λεξικοῦ Ἐγκυκλοπαιδικοῦ» οὕτως τὴν ἑλλειψιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν συναυθάνονται πάντες καὶ οἱ περὶ τὰ γράμματι καὶ τὰς ἐπιστήμας ἀσχολούμενοι καὶ

ΜΝΗΜΟΥΝΟΝ

Τελούντες τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 20. λήγοντος περὶ ὧραν 9 1/2 π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ Ναφῷ ὁ «Εὐαγγελισμὸς» ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Πατρὸς

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Παρακαλοῦμεν τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους ὅπως εὐαρεστούμενοι προσέλθωσιν ἐν τῷ ναφῷ καὶ ἐνώσωσι μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν ὕψιστον δεήσεις των.

Ἐν Πάτραις τὴν 18 Νοεμβρίου 1888.

Τὰ τέκνα

Χρῆστος Α. Σταμπάδος, Ἀρτεμισία Α. Παπανικολάου, Πολυζένη Γ. Νιανιάρου, Βασιλικὴ Ν. Κορύλλου, Κωστούλα Ν. Πετραλιᾶ, Νικόλ. Α. Σταμπάδος, Ἀνδρέας Α. Σταμπάδος, Καλλιρρόη Α. Σταμπάδου, Γεωργίος Α. Σταμπάδος, Ελευθερία Χ. Σταμπάδου, Δημήτριος Παπανικολάου, Γεωρ. Νιανιάρου, Νικόλαος Κορύλλος, Νικόλαος Πετραλιᾶς.

Ὁ ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως τοῦ Γεωργίου Ἀσημακοπούλου κατοικοῦ Ἀκράτας εἰσηγητῆς δικαστῆς Μ. Χατζάκος.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ σημερινῆν χρονολογίαν αἰτησὶν τῶν ὀριστικῶν συνδίκων τῆς ἐν λόγῳ πτωχεύσεως περὶ προσδιορισμοῦ ἡμέρας πρὸς συνέλευσιν τῶν πιστωτῶν ὧν αἱ πιστώσεις ἐξελέχθησαν καὶ ἐβεβαιώθησαν ἐνόρκως ἢ ἐγένοντο δεκταὶ προσωρινῶς ἵνα διασκεφθῶσι περὶ συμβιβασμοῦ, παρατηρήσαντες τὴν δικογραφίαν τῆς πτωχεύσεως ἐξ ἧς προκύπτει ὅτι προηγήθησαν αἱ νόμιμοι διατυπώσεις καὶ παρήλθεν ἡ νόμιμος διορία.

Ὅριζομεν τὴν 2 Δεβρίου ε. ε. ἡμέραν παρασκευῆν ὧραν 2αν μ. μ. τόπον δὲ τὸ κατὰστημα τοῦ ἐνταῦθα Πρωτοδικείου πρὸς συνέλευσιν τῶν ἐν λόγῳ πιστωτῶν ἵνα διασκεφθῶσι περὶ συμβιβασμοῦ. Παραγγέλλομεν δὲ ὅπως κληθῶσιν οἱ πιστωταὶ δι' ἐπιστολῶν καὶ καταχωρίσεως τῆς παρουσίας ἐν τῇ ἑβδωματίδι.

Πάτραι τὴν 15 9)βρίου 1888.

Εἰσηγητῆς
Μ. Χατζάκος

Ὁ Ὑπογραμματεὺς
Α. Τασσόπουλος

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν Πάτραι 15 9)βρίου 1888.

Ὁ Ὑπογραμματεὺς
Α. Τασσόπουλος.

Γνωστὸν γίνεται τοῖς ἐνδιαφερομένοις ὅτι ἡ Μαριγώ χῆρα Ὁδ. Ἀγγελινίδου ἔχει κληρονομικὰς ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἐν Πάτραις παραλιακῶν οἰκοπέδων ὡς θυγατὴρ τῆς ἀποβιώσασας Σοφ. Π. Μπαλῆ καὶ ταύτης θυγατὸς τοῦ ἀρχικοῦ ἰδιοκτῆτου Ηλ. Μαγγλιθερά ἐπομένως πᾶσα τυχὸν πληρωμὴ τῆς κληρονομικῆς αὐτῆς μερίδος πρὸς ἄλλον ἔσται ἄκυρος.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἔχωσιν ἐνταῦθα διδασκαλίαν τῶν τέκνων των ἢ θαλαμηπόλους (Institutes, gouvernantes etc.) δύνανται ν' ἀπευθύνονται θαρροῦντως πρὸς τὴν

Mme E. BENNET
Rue S. Georges No 3
à Metz

ἥτις γνωστὴ παρ' ἡμῖν ἐκ τῶν ἐνταῦθα θυγατέρων της, ἀναλαμβάνει ν' ἀνταποκριθῆ πρὸς πᾶσαν παραγγελίαν καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς εἰς αὐτὴν ἀπευθυνομένους.

Εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦ «Φορολογουμένου» πωλεῖται ἡ νεωστὶ ἐκδοθεῖσα ἱστορία τῶν Πατρῶν ὑπὸ Στέφ. Ν. Ὁμοπούλου ἀντὶ δραχ. 5.

ΧΥΜΙΚΟΝ ΛΙΠΑΣΜΑ

σταφιδαμπέλων καὶ ἀμπελών!

Τὸ χυμικὸν λίπασμα ὅπερ ἐγένετο γνωστὸν ἐνταῦθα ἐκ προηγουμένων ἐτῶν, εἰσαγόμενον ἀποκλειστικῶς παρὰ τοῦ κ. Ηρ. Τζούκοι, τῶς Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πάτραις Ἀεριοφωτὸς καὶ προερχόμενον ἐκ τοῦ ἐν Μιλάνῳ μεγάλου ἐργοστασίου «Χυμικῶν προϊόντων» τοῦ κ. Α. Φάγγελ καὶ Σα. ἔφθασεν ἐνταῦθα καὶ πωλεῖται εἰς μικρὰς καὶ μεγάλας ποσότητας.

Γίνεται δὴλον προσέτι ὅτι οἱ θέλοντες ἐκ τῶν κτηματιῶν νὰ ἔχωσι χυμικὸν λίπασμα κατάλληλον εἰδικῶς δι' ὀρισμένον κτήμα καὶ πρὸς ἀνεπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων συστατικῶν ὀρισμένων ἐδάφους, δύνανται νὰ ἔχωσι τειοῦτον ἀποστέλλοντες εἰς τὸ ἄνω ἐργοστάσιον, διὰ τοῦ κ. Τζούκοι, ποσότητα τινὰ χύματος τοῦ πρὸς λίπανσιν ἀγροῦ, πρὸς ἀνάλυσιν, ἀλλ' ἐντοιαύτῃ περιπτώσει ἡ παραγγελία δὲν δύναται νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν 50 σάκκων.

Γίνεται προσέτι δὴλον ὅτι οἱ θέλοντες ἐκ τῶν κτηματιῶν διὰ τοῦ χυμικοῦ λιπάσματος νὰ παράξωσι καρποὺς προσομοίους ἄλλων ἀγρῶν, ἢ μέρων δύνανται ν' ἀποστέλωσι ποσότητα τινὰ χύματος ἐκ τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου ἀγροῦ χωριστὰ καὶ νὰ ἔχωσι τὸ ἀναγκαῖον αὐτοῖς λίπασμα, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ παραγγελία των δὲν πρέπει νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν 100 σάκκων.

Αἱ παραγγελίαι πρέπει νὰ δοθῶσιν ἐγκαίρως ἵνα παρασκευασθῆ τὸ λίπασμα καὶ φθάσῃ ἐνταῦθα ἐν καιρῷ καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς λυπάνσεως τῶν κτημάτων.

Πληρέστεραι πληροφορίες παρὰ τῷ κ. Ηρ. Τζούκοι, οἰκία κ. Κλ. Παπαθεοδώρου.

Πρὸς ἀποφυγὴν παραποιήσεων γίνεται δὴλον ὅτι οἱ σάκκοι τοῦ λιπάσματος τοῦ ἄνω ἐργοστασίου φέρουσι τὴν κάτωθι σφραγίδα.

Τελειόφοιτος τῶν μαθηματικῶν δέχεται κατ' οἶκον παραδόσεις μαθητῶν. Περαιτέρω πληροφορίες εἰς τὸ τυπογραφεῖον μας.

Πωλεῖται σταφιδαμπελος εἰς θέσιν «Κρύα» τῶν Πατρῶν ἐκ στρεμμάτων ἐπὶ τῆς Πληροφορίας πλείονες δίδονται παρὰ τῷ τυπογραφεῖῳ μας.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἀπὸ πρώτης Ἰανουαρίου προσεχούς ἔτους 1889. Τὸ παρὰ τῷ Τελωνεῖῳ τριώροφον Ξενοδοχεῖον τοῦ κ. Νικολάου Ὁμοπούλου.

πάντες οἱ φιλομαθεῖς καὶ φιλαναγνώσται. Ἦόνον εἰς τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν ἀμοιροῦμεν παρρησίῳ λεξικοῦ, ἐνῶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι ἐπολλαπλασιάσθησαν ταῦτα καὶ τόσον ἀσπαστὰ κατέστησαν, ὥστε τινὰ τούτων ἐκδίδονται εἰς πολλὰς μυριάδας ἀντιτύπων· διότι ἀπεδείχθησαν ἀναπόφευκτα οὐ μόνον εἰς τοὺς εἰδικῶς περὶ τὰς ἐπιστήμας ἀσχολουμένους, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα ἐγγράμματον ἄνθρωπον. Ἐκ τῶν λεξικῶν τούτων, ὡς γνωστὸν, αἵτινα ἀναπληροῦσιν ὁλόκληρον βιβλιοθήκην, ἀρβύεται τις εὐχερῶς πᾶσαν γνῶσιν σχεσίαν ἔχουσαν πρὸς τὸ ἔργον του καὶ ἐν αὐτοῖς εὐρίσκει πρόχειρον καὶ ἀσφαλὴ τὴν λύσιν πάσης ἀπορίας. Διὰ τοὺς γνωρίζοντας τὴν χρησιμότητα καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν «Ἐγκυκλοπαιδικῶν» λεξικῶν πᾶσα σύστασις αὐτῶν ἐστὶ περιττή. Παρατηροῦμεν μόνον διὰ οἱ ἐκδότης κ. κ. Μπαρτ καὶ Χίρστ ἐξησφάλισαν πρὸς κατάρτισιν τοῦ λεξικοῦ των τὴν συνεργασίαν ἐννενηκοντα περίπου συντακτῶν, ὧν οἱ πλείστοι ἐπιφανῆ κατέχουσι θέσιν ἐν τοῖς γράμμασι καὶ ταῖς ἐπιστήμασι, ὅτι τὸ ἀναγγελλόμενον λεξικὸν διακρίνεται τῶν ὁμοίων εὐρωπαϊκῶν διὰ τὸν κατ' ἐξοχὴν Ἑθνικὸν τύπον αὐτοῦ, ὅτι ἐκδοθήσεται μετ' ἄκρας φιλοκαλίας καὶ μετὰ εἰκότων, σχημάτων καὶ πινάκων μετ' ἀπαραμίλλου ἐντελείας ἐκτετυπωμένων ἐν Λειψίᾳ.

Τὸ ὅλον ἔργον θ' ἀποτελεσθῆ ἐξ 150 τοῦλάχιστον τευχῶν ἐκ δύο τυπογραφικῶν φύλλων μεγάλου ὀγδούτου σχήματος, ἀρξήται δὲ ἡ ἐκδόσις του κατὰ τὸν προσεχῆ Ἰανουάριον. Τιμὴ ἐκάστου τεύχους διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι συνδρομητὰς λεπτὰ ἐννενηκοντα. Ὁ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ δεκάτου τεύχους προπληρώνων δρ. ὀγδοήκοντα λαμβάνει ὅλον τὸ ἔργον καὶ ἀν' ὁ ἀριθμὸς τῶν φυλλαδίων ὑπερβαίνει τὰ προϋπολογισθέντα. Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται παρὰ τοῖς ἐνταῦθα βιβλιοπώλαις.

Ὑδωρ Κολωνίας.

— ! EXCELSIOR ! —

Τὸ ἀπὸ τὴν μεσαιωνικὴν ἐποχὴν γνωστότατον τοῦτο ταλλυντικὸν ὕδωρ, εἶνε τὸ μᾶλλον χρήσιμον εἰς τὴν ὑγιεινὴν καὶ τὸν καλλωπισμὸν τοῦ δέρματος. Ὀλίγαι σταγόνες αὐτοῦ ριπτόμεναι εἰς τὸ πρὸς νίψιμον ἢ λουτρὸν ὕδωρ, τὸ γαλακτικίζουσιν οὕτως ὥστε μαλακῶσι τὸ δέρμα καὶ λευκαίνει αὐτό, εὐωδιάζει τὸν ἀέρα καὶ τὸ σῶμα εὐαρεστώτατα καὶ τονίζει τὸν ὄργανισμὸν. Ἀρέλιμον καὶ κατὰ τῶν λειποθυμιῶν, τῆς ἡμικρανίας, καὶ τῆς κεφαλαλγίας, εἶνε ἐν τῶν ἀπαρακίτων οἰκογενειακῶν φαρμάκων, ἰδίως ὅταν συντίθεται ἐξ ὑλοκῶν πρωτίστως ἐκλογῆς, καὶ καθ' ὅλην τὴν τέχνην, ὡς τὸ παρασκευάζει καὶ πωλεῖ τὸ φαρμακεῖον

Κ. ΚΑΛΥΒΟΚΑ
Ἐν Πάτραις.

Ὁ ἀναβληθεὶς ἀναγκαστικὸς πλειστηριασμὸς τῆς κατὰ τὴν παραλίαν γραμμῆν οἰκίας καὶ τοῦ ὑπ' αὐτὴν οἰκοπέδου, κοινῆς μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν Ροφτοπούλων καὶ Θ. Τσιλιάνη θέλει τελεσθῆ τὴν 27ην τρέχοντος μηνὸς Νοεμβρίου, ἡμέραν Κυριακὴν ἐμπροσθεν τῆς οἰκίας Ν. Ὁμοπούλου ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου Κ. Χρηστοπούλου, παρὰ τῷ ὁποίῳ θέλει κατατεθῆ ἐγκαίρως τὸ παραχωρητήριον τοῦ οἰκοπέδου, πρὸς γνῶσιν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ γένωσιν ἀγορασταί.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Σφαιριστήριον τῆς νέας Γαλλικῆς κατασκευῆς. Περὶ τῆς τιμῆς κλπ. συνεννοηθῆτω ὁ βουλόμενος μετ' ὁν Διευθυντῆν τοῦ ἐνταῦθα Λεσχιδίου.